

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 15 від 09 березня 2023 року
Завідувач кафедри [підпис] Кузнєцова Н. В.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Професійна комунікація іноземною мовою**

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма Педагогіка середньої освіти

П.І.Б. викладача	Ришчак Наталія Іванівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Контактні дані викладача	E-mail: ryshchak.nataliia@ukr.net т. моб. 066-792-18-24
Консультації	Середа – 14.00-16.00

2023 – 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів –4 годин –120 змстових модулів –4	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>011 Освітні, педагогічні науки</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u>	<u>Обов'язкова</u>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
			1-й
		<i>Семестр</i>	
			1-й
		<i>Лекції</i>	
			4 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
			14 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
	102 год.		
		Форма підсумкового контролю: <u>іспит</u>	

2. Анотація до курсу

Важливість англійської мови для доступу та розширення освітніх і професійних можливостей людини визнається Україною і відображена в ряді національних стратегій та ініціатив, де володіння англійською мовою є центральним. Володіння англійською мовою також забезпечує конкурентоспроможність українських вчених і випускників на національному та міжнародному рівнях.

Дисципліна «Професійна комунікація іноземною мовою» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей практичного володіння англійською мовою, що надасть майбутнім фахівцям можливість вільно спілкуватись в академічному та професійному середовищі.

Навчальна дисципліна сприяє формуванню навичок спілкуватися у діловому стилі іноземною мовою з діловими партнерами для вирішення проблем та питань освітньої організації; підтримувати професійну комунікацію з метою постійного підвищення свого професійного рівня, кваліфікації, здійснення неперервної самоосвіти протягом життя. вести ділову кореспонденцію іноземною мовою, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; публічно виступати з доповідями, презентаціями англійською мовою.

3. Технологічна карта дисципліни

Тема	Зміст	Завдання	Контроль
Змістовий модуль 1.			
Загальна середня освіта в Україні та англomовних країнах			
Тема 1. Освітнє середовище закладу загальної середньої освіти	Термінологія професійної сфери. Система освіти в Україні та за кордоном. Структура закладу загальної середньої освіти. Права і обов'язки здобувачів загальної середньої освіти. <i>Порівняння видo-часових форм дієслів. Множина іменників. Словотвір.</i>	перегляд відео, пошуково-дослідні завдання	опитування
Тема 2. Навчальний процес та дистанційн е навчання	Організація освітнього процесу у закладі загальної середньої освіти. Навчальні програми та методичні рекомендації. Термінологія дистанційного навчання. Змішане навчання.	лексико-граматичні вправи, підготовка до виступу	опитування тестування
Тема 3. Навички та вміння, необхідні для ефективного навчання і роботи	Soft skills. Розвиток навичок критичного мислення. Визначення мети. Планування роботи. Види методів дослідження. Опрацювання та аналіз інформації. <i>Використання герундію та інфінітиву. Словотвір.</i>	перегляд відео, комуніка-тивні вправи.	опитування презентація
Змістовий модуль 2.			
Лексико–граматичні особливості та види наукових текстів			
Тема 4. Особливості академічної англійської мови	Лексика та фразеологія наукового тексту. Понятійний апарат. Умовні позначення, символи, скорочення та терміни в іномовному науковому тексті. <i>Модальні дієслова. Словотвір.</i>	лексико-граматичні вправи	опитування
Тема 5. Іншомовний науковий текст	Жанри іншомовного наукового тексту (анотація, тези, наукова стаття, доповідь) та їх структура. Особливості анотування та реферування. Переказ та	письмове завдання	перевірка письмового завдання

	узагальнення основних результатів спостереження чи експерименту. Написання анотації англійською мовою: композиція анотації, лексичні та фразеологічні кліше. <i>Пасивний стан дієслів. Словотвір.</i>		
Тема 6. Науково – ділова комунікація	Оформлення іншомовної кореспонденції. Написання офіційного листа. Розмова по телефону. Електронна кореспонденція. <i>Умовні речення. Словотвір.</i>	письмове завдання, рольова гра	перевірка письмового завдання, само-контроль
Змістовий модуль 3. Робота з науковою літературою. Презентація наукових результатів іноземною мовою			
Тема 7. Поняття та техніка перекладу наукової літератури	Теоретичні принципи перекладу. Особливості мови і стилю в теорії і практиці перекладу наукової літератури. Теоретичні принципи перекладу. Дослівний та буквальний переклад. Перекладацькі трансформації. Контекстуальні заміни. Способи компенсації змістових втрат при перекладі. Багатозначність слів. Збіг і розбіжності значень інтернаціональних слів. «Фальшиві друзі перекладача» Кліше, правила перекладу граматичних структур. Синтаксичні особливості перекладу. Особливості користування словниками і довідковою літературою. Види словників. Особливості фахової термінології. <i>Непряма мова. Словотвір.</i>	письмове завдання, словников а робота	взаємо-контроль; письмовий переклад
Тема 8. Правила оформлення наукового дослідження	Оформлення бібліографії. Посилання на електронні джерела англійською мовою. <i>Числівники. Словотвір.</i>	письмове завдання	перевірка письмового завдання,

Змістовий модуль 4. Публічні виступи як засоби комунікації			
Тема 9. Стратегії та функції публічних виступів	Якісні характеристики ефективного промовця. Культура ведення та логічна побудова дискурсу. Мовні засоби, типові для ведення дискусії. Функціональні показники вираження згоди або незгоди, наведення аргументів, тощо. <i>Основні колокації з різними частинами мови.</i>	Комунікативні вправи, Рольова гра	Опитування Само-контроль
Тема 10. Участь у академічних заходах	Формати виступів. Підготовка та проведення презентації. Запитання та відповіді. Порівняння та протиставлення інформації. Представлення графіків та діаграм. Підведення підсумків. Публічне представлення та захист наукових результатів. <i>Ступені порівняння прикметників та прислівників. Числівники.</i>	комунікативні вправи, рольова гра	тестування презентація

За кожною темою від здобувачів освіти вимагається:

- ведення словника,
- вивчення необхідного лексичного матеріалу.

4. Політика курсу

Викладання дисципліни «Професійне спілкування іноземною мовою» відбувається за європейськими стандартами із застосуванням комунікативного підходу, використанням текстів на професійні теми на заняттях, але не тільки для перевірки їхнього розуміння, граматики та перекладу, а й щоб приділяти увагу розвитку усної та письмової мови й відповідного словникового запасу, умінню аналізувати тип та структуру мови, її використання в усній формі й на письмі. Широко використовуються інтерактивні методи навчання під час практичних занять.

Під час самостійної роботи від здобувачів вищої освіти вимагається ведення словника, опрацювання та вивчення лексичного матеріалу за темами програми дисципліни. Пропонуються автентичні відеоматеріали та завдання до них.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти спрямована на вдосконалення англомовної компетентності та набуття компетентностей, передбачених освітньою програмою.

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись принципів академічної доброчесності, не допускати академічного плагіату під час виконання самостійної роботи, письмових робіт, виконувати всі завдання вчасно.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

5.1. Загальні критерії оцінювання

Бали		Критерії оцінювання навчальних досягнень		
За національною шкалою	Шкала ЄКТС		Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач вищої освіти			
незадовільно	1... 100	F ...		
...				
відмінно		A		
відмінно	90 ... 100	A	Здобувач вищої освіти -має системні, бездоганні знання матеріалу в потрібному обсязі, - знає граматичні, лексичні та стилістичні особливості офіційного професійного стилю, засвоїв взаємозв'язок основних понять; - знає особливості написання наукових текстів (анотації, формального листа та ін.).	Здобувач вищої освіти чітко, детально, стилістично і граматично правильно висловлює свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти; демонструє: -здатність до розкриття теми іноземною мовою; здатність до реалізації комунікативних навичок, може грамотно і когерентно презентувати досить великі за обсягом усні повідомлення про життя і культуру країни, мова якої вивчається; -здатність використання фахової лексики, термінології та граматичних структур відповідно до комунікативного наміру;

				<p>-здатність до правильної вимови, інтонації, темпу мовлення;</p> <p>-читає і розуміє автентичні тексти тематики, визначеної програмою, середнього рівня складності з підручників та посібників, спеціалізованих та популярних періодичних видань, Інтернет джерел;</p> <p>-виокремлює потрібну інформації, що сприймається з навчальних аудіо- чи відеозаписів і успішно виконує завдання на розуміння прослуханого;</p> <p>-володіє уміннями написання есе та різні типи ділової документації з високим ступенем граматичної та стилістичної коректності.</p>
добре	75 ... 89	С ... В	<p>Здобувач вищої освіти добре володіє вивченим матеріалом;</p> <p>-має систематичні знання із дисципліни вище середнього рівня,</p> <p>- володіє термінологією, передбаченою програмою дисципліни;</p> <p>- знає особливості написання наукових текстів (анотації, формального листа та ін.), але не на високому рівні.</p>	<p>Здобувач вищої освіти</p> <p>-вміє розкрити теми іноземною мовою;</p> <p>-має здатність до реалізації комунікативних навичок;</p> <p>-вміє використовувати фахову лексику та термінологію відповідно до комунікативного наміру;</p> <p>-має сформовані типові навички, але не завжди правильно вживає граматичні структури, темп мовлення та інтонація не в повній мірі відповідають вимогам;</p> <p>-читає і розуміє автентичні тексти тематики, визначеної програмою, середнього рівня складності з підручників та посібників, спеціалізованих та популярних періодичних видань, Інтернет джерел;</p> <p>-виокремлює потрібну</p>

				інформацію що сприймається з навчальних аудіо- чи відеозаписів, проте не завжди успішно виконує завдання на розуміння прослуханого; -володіє уміннями написання есе та різних типів ділової документації з достатньо хорошим ступенем граматичної та стилістичної коректності.
задовільно	60 ... 74	E ... D	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, поверхнево користується фаховою термінологією; -розуміє основні положення навчального матеріалу, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності.	Відповідь здобувача вищої освіти може бути правильною, проте недостатньо осмисленою, самостійно відтворює більшу частину матеріалу; - може розкрити фахову тему, але демонструє не досить багатий словниковий запас; -виникають значні труднощі у розумінні автентичних текстів; -частково виокремлює потрібну інформації, що сприймається з навчальних аудіо- чи відеозаписів, але в більшості випадків не може успішно виконати завдання на розуміння прослуханого; -володіє знаннями, щодо структури написання есе та різних типів ділової документації, але виконує завдання з задовільним ступенем граматичної та стилістичної коректності; -у цілому вміє застосовувати знання під час виконання практичних завдань на середньому рівні, користуватися додатковими джерелами.
незадовільно	35 ... 59	F X	Здобувач вищої освіти відтворює основний програмний матеріал поверхово,	Здобувач вищої освіти намагається спілкуватися на рівні побутових знань і навичок; -під час читання та аудіювання в основному розуміє окремі

			фрагментарно; -допускає грубі помилки та має серйозні прогалини у знаннях; - не володіє термінологією, передбаченою програмою дисципліни; - постійно потребує допомоги викладача.	слова та фрази; -демонструє незадовільний рівень володіння навичками письма відповідно до вимог програми; -більшість лексико-граматичних завдань не відповідає вимогам, є помилковими.
незадовільно	1 ... 34	F	Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач вищої освіти - мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; -не завжди може самостійно знайти в підручнику відповідь; -зовсім не вирішує граматичні завдання або виконує їх неправильно; -припускає принципові помилки у більшості передбачених програмою завданнях.

5.2. Критерії оцінювання поточного контролю (за різними видами роботи)

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичне заняття	5	Здобувач вищої освіти активно бере участь у занятті, впевнено, стилістично і граматично правильно висловлює свою думку з певного питання, може розкрити тему іноземною мовою, наводячи доцільні приклади. Виконує завдання з творчим підходом,
	4-3	Здобувач вищої освіти не виявляє активність. Може розкрити теми іноземною мовою, використовує фахову лексику та термінологію відповідно до комунікативного наміру; має сформовані типові навички, але не завжди правильно вживає граматичні структури, темп мовлення та інтонація не в повній мірі відповідають вимогам. Іноді потребує допомоги викладача.

	2-1	Здобувач освіти лише спостерігає за заняттям, не використовує фахову лексику та термінологію відповідно до комунікативного наміру; більшість лексико-граматичних завдань не відповідає вимогам, є помилковими.
	0	Відсутній на занятті
Письмові завдання	4	Виконано письмові вправи та завдання, що відображають лексичний матеріал до тем, які окреслюють майбутню професійну діяльність і при цьому правильно вживаються різноманітні граматичні конструкції; великі за обсягом листи написано правильно вживаючи досить складні мовні і граматичні структури; здобувач вищої освіти володіє уміннями написання ділової документації з високим ступенем граматичної та стилістичної коректності; логічно і зв'язно анутує, реферує та резюмує прочитаний текст.
	3-2	Письмові вправи та завдання виконано з використанням лексичного матеріалу на неналежному рівні, допущено граматичні помилки. Вимоги до письмових завдань дотримані не в повному обсязі.
	1	Завдання виконано частково, формально, є суттєві помилки. Не витримані вимоги до письмових завдань.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням принципів академічної доброчесності.

5.3. Критерії оцінювання підсумкового контролю (іспит)

Бали	Критерії
16-20	Здобувач вищої освіти надає повні, обґрунтовані, логічні відповіді з наведеними прикладами практичного застосування. Відповідає на запитання, зв'язно, стилістично і граматично, коректно висловлюється з питання, чітко, детально, стилістично і граматично правильно висловлює свою думку за допомогою різноманітних мовних конструкцій; наводить пояснення і докази, описує плани.
11-15	Здобувач вищої освіти надає цілком правильні відповіді, але допускає незначні неточності у власних висновках. Допускає граматичні та лексичні помилки, використані структури одноманітні.
6-10	Здобувач вищої освіти надає формальні, не логічні відповіді, має труднощі щодо використання професійної лексики при формулюванні відповіді, допускає граматичні помилки.
1-5	Відповіді не повні, з суттєвими лексичними та граматичними помилками, відсутні приклади практичного використання.

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний та/або періодичний контроль													
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3			
T1	T2		T3	T4		T5		T6		T7		T8	
С.р.	Пр	С.р.	Пр	С.р.	Пр.	С.р.	Пр.	С.р.	Пр.	С.р.	Пр.	С.р.	С.р.
5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	4

Підсумковий контроль			Загальна підсумкова оцінка (сума балів)	
Змістовий модуль 4			20	100
T9	T10			
С.р.	Пр.	С.р.		
4	5	4		

7. Рекомендована література

Основна

1. Ільченко О. М. Англійська для науковців. The Language of Science: підручник. Вид. 2ге, доопрацьоване. К : Наук. думка, 2010. 288 с.
2. Скребкова-Пабат М.А. Технічний переклад: елементи теорії та практики. Львів , «Новий світ-2000», 2020. 204с.
3. Business Correspondence and communication at work: підруч. для студентів ВНЗ /Ludmila Sharpan та ін.; Нац. Ун-т харч. Технологій. 2-ге вид., стер. Київ : Кафедра, 2019. 277 с. : іл. - Текст укр., англ. - 300 прим. - ISBN 978- 966-2705-46-1
4. Частник С. В., Частник О. С. Написання анотацій та резюме англійською мовою : навчально-методичні матеріали до циклу практичних занять з курсу іноземної мови для аспірантів та пошукувачів. Х. : ХДАК, 2015. 59 с.
5. Bogolepova, S., Gorbachev, V. English for Academics. Cambridge: Cambridge: University Press, 2015. 171 p.
6. McCarthy, M., O'Dell, F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2016. 173 p.
7. Murphy, R. Essential Grammar in Use. Cambridge, 2018. 262 p.
8. Weale H. Oxford Exam Trainer B2. Oxford: Oxford University Press, 2019. 185 p.

Додаткова

1. Болайто Р. Вест Р. Інтернаціоналізація українських університетів у розрізі англійської мови. Проект Британської Ради в Україні «Англійська мова для університетів». К.: «Видавництво «Сталь», 2017. 154 с.
2. Василюшина Н.М., Скирда Т.С. Переклад як міжкультурна комунікація: англійська ↔ українська мови. Практикум для студентів денної форми навчання галузі знань 0302 «Міжнародні відносини» К.: PRINT LINE, 2020. 176 с.
3. Комунікативні стратегії : підручник / Левицький А. Е., Набережна Т. Є., Поворознюк Р. В. та ін. : за ред. А. Е. Левицького. К. : Видавничо- поліграфічний центр «Київський університет», 2013. 559 с.
4. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Бакаєва Г. Є. та ін., Київ: Ленвіт, 2005. 119 с.
5. Рищак Н.І. Культура спілкування як складова культури людини *Теорія та практика управління педагогічним процесом*: Матеріали міжнародної науково-методичної конф. 21-23 травня. Одеса: СПД Почепкин, 2015. С. 83 – 86.
6. Рищак Н.І. Професійна комунікація англійською мовою: вимоги сьогодення. *Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку*: Матеріали III Всеукр. науково-практ. конф. (Одеса, 14 травня 2021 р.). за заг. ред. В.В. Ягоднікової. Одеса, 2021. С. 125 – 127.
7. Яблонська Т. М., Рудик Н. М. Навчальний посібник з розвитку професійних мовних та мовленнєвих компетентностей студентів соціально-гуманітарних факультетів. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. 152 с.
8. Aarts B. Oxford Modern English Grammar. Oxford, 2011. 287 p.
9. Clabeaux D., Solomon E., Folsie K. Great Writing 3: From Great Paragraphs to Great Essays Paperback. Fifth Edition. National Geographic. 2019. 288p.
10. Ryshchak N. Global skills and English language teaching. *Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку*: матеріали IV Всеукр. науково-практ. конф. (Одеса, 20 травня 2022 р.). за заг. ред. В.В. Ягоднікової. Одеса, 2022. С. 194 – 196.